

PŘEDKLÁDACÍ ZPRÁVA

Ministerstvo financí předkládá „*Návrh zákona o kompenzačním bonusu pro rok 2022*“ (dále jen „návrh zákona“) a žádá o jeho zařazení na jednání vlády do části B – s rozpravou. Návrh zákona je předkládán mimo Plán legislativních prací vlády na rok 2021.

Prostřednictvím návrhu zákona dojde k obnovení možnosti poskytování tzv. kompenzačního bonusu pro osoby samostatně výdělečně činné, pro společníky vybraných společností s ručením omezeným a pro osoby pracující na základě dohody o provedení práce nebo dohody o pracovní činnosti, a to v reakci na aktuální vývoj epidemie, resp. protiepidemických opatření státních orgánů.

Návrh zákona úzce navazuje na právní úpravu předchozího kompenzačního bonusu podle zákona č. 95/2021 Sb., o kompenzačním bonusu pro rok 2021, ze kterého přebírá podstatnou část právních norem. Vzhledem k jednorázovému charakteru zákona č. 95/2021 Sb. bylo zvoleno řešení v podobě nového zákona, který bude podobně zacílen na poskytování podpory v roce 2022. Ačkoliv tedy není navrhováno řešení v podobě novely předchozího zákona, materiálně se do značné míry jedná o aktualizaci této stávající právní úpravy, která ji přizpůsobí nynějším podmínkám, neboť systematika i drtivá většina právních norem navrhovaného zákona se od stávajícího zákona neliší.

Obnovený kompenzační bonus bude poskytován ke kompenzaci *dopadů na činnost subjektu kompenzačního bonusu, které nastaly v důsledku opatření státních orgánů* v souvislosti s epidemií koronaviru. Uvedený dopad opět bude muset být kvalifikován jako *významný*, přičemž posouzení této skutečnosti bude probíhat prostřednictvím *testu poklesu příjmů* odpovídajících tržbám z prodeje výrobků, zboží a služeb plynoucích z dané podnikatelské činnosti, k němuž došlo převážně v důsledku opatření státních orgánů nebo v důsledku péče o dítě v souvislosti s onemocněním COVID-19. Aplikovány přitom budou tyto principy:

- porovnává se výše příjmů (odvozených od tržeb) ve *srovnávaném období* s průměrnou měsíční výší příjmů (odvozených od tržeb) ve *srovnávacím období*, přičemž nárok na kompenzační bonus bude vznikat v případě, kdy bude takto zaznamenán pokles alespoň o 30 %,
- *srovnávané období* je kalendářní měsíc, který celý spadá do bonusového období (v případě prvního bonusového období jde o prosinec 2021),
- *srovnávací období* je období 3 po sobě jdoucích kalendářních měsíců, které si subjekt kompenzačního bonusu zvolí v rámci tzv. rozhodného období (v období od 1. června 2021 do 31. října 2021), popřípadě v období od 1. listopadu 2019 do 31. března 2020, jedná-li se o činnost, kterou nelze efektivně vykonávat v rozhodném období z důvodu jejího sezónního charakteru.

Maximální výše kompenzačního bonusu je zachována na 1 000 Kč (v případě prvního bonusového období tedy maximálně 40 000 Kč). V případě osob činných na základě dohody o provedení práce nebo dohody o pracovní činnosti půjde o výši 500 Kč na den. Výše kompenzačního bonusu bude současně individuálně zastropována tak, aby nedocházelo k nespravedlivé překompenzaci.

Nadále zůstává zachována možnost vzniku nároku na kompenzační bonus v případě nařízené *karantény* nebo *izolace* v případě osoby samostatně výdělečně činné či společníka společnosti s ručením omezeným. V takovém případě bude aplikována výše kompenzačního bonusu snižená na 500 Kč za kalendářní den (stejně jako v minulosti).

Bonusovým obdobím nového kompenzačního bonusu bude kalendářní měsíc, a to s výjimkou prvního bonusového období, které zohledňuje klíčové datum pro počátek aktuálních restrikcí 22. listopadu 2021, a tedy bude vymezeno jako období od 22. listopadu 2021 do 31. prosince 2021. Zákonem je dále garantováno ještě druhé bonusové období odpovídající lednu 2022. Následné zavedení dalších bonusových období (opět jako kalendářních měsíců) bude možné na základě

nařízení vlády, a to nejdéle do konce roku 2022. Vydání nařízení vlády bude možné podobně jako dosud při naplnění předpokladu trvání krizových, mimořádných nebo ochranných opatření.

Pokud jde o možnost kombinovat nový kompenzační bonus s dotačními programy, bude zachována pouze možnost souběhu jeho čerpání s programem Antivirus, popř. s jeho nástupnickým programem, pokud by došlo ke změně názvu, a s programem sloužícím k úhradě nájemného. V tomto ohledu nedochází k žádné změně oproti předchozímu kompenzačnímu bonusu. Tímto se jakkoli nepředjímá, že zmíněné programy budou příslušným státním orgánem vyhlášeny.

Obnovený kompenzační bonus bude opět spravován jako *daňový bonus* podle daňového řádu, tedy v procesním režimu správy daní. Správu kompenzačního bonusu budou stejně jako dosud vykonávat orgány Finanční správy České republiky.

Účinnost zákona se navrhuje dnem následujícím po dni jeho vyhlášení.

Po stránce rozpočtové je i v případě navrhovaného kompenzačního bonusu převzat koncept, podle něhož je kompenzační bonus *vratkou daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti*. Důsledkem uvedeného pravidla je skutečnost, že kompenzační bonus je fakticky hrazen z výnosů daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, která je daní rozpočtově sdílenou státním rozpočtem a rozpočty obcí a krajů. Dosavadní zákon č. 95/2021 Sb. obsahuje systém kompenzace těchto dopadů kompenzačního bonusu do rozpočtů obcí a krajů ze státního rozpočtu formou příspěvku odpovídajícího reálnému podílu obcí a krajů na financování kompenzačního bonusu. Tento systém zůstává zachován i pro obnovený kompenzační bonus.

Odhadovaný rozpočtový dopad připadající na první dvě bonusová období:

Dopad kompenzačního bonusu v mld. Kč (včetně dopadu kompenzace obcím a krajům)	VR	SR	obce	kraje
Za období od 22. listopadu do 31. prosince 2021 (40 dnů)	-5,9	-3,7	-0,3	-0,1
Za období od 1. ledna do 31. ledna 2022 (31 dnů)	-4,5	-2,8	-0,2	-0,1
Nenávratný příspěvek obcím a krajům - 80 %		-3,1		
Celkem	-10,4	-9,6	-0,6	-0,2

Současně s předložením návrhu zákona se předsedkyně Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky žádá o projednání návrhu zákona ve zkráceném jednání v rámci vyhlášeného stavu legislativní nouze podle § 99 zákona o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, a to vzhledem k výše uvedeným důvodům. Návrhu zákona byla udělena ministryní spravedlnosti a předsedkyní Legislativní rady vlády výjimka z povinnosti zpracovávat závěrečnou zprávu z hodnocení dopadů regulace (RIA) a výjimka z provedení meziresortního připomínkového řízení podle č. 76 odst. 1 Legislativních pravidel vlády, které se nemohlo konat z časových důvodů.